

TALOUSARVIOALOITE 136/2006 vp

Määrärahan osoittaminen terveyden edistämiseen

Eduskunnalle

Terveyden edistämisen määrärahojen lisääminen valtion talousarviossa olisi monella tapaa perusteltua. Terveys 2015 -kansanterveysohjelmassa todetaan, että kansalaisten terveys määräytyy monista terveydenhuollon ulkopuolisista asioista, kuten elämäntavoista, elinympäristöstä, tuotteiden laadusta sekä yhteisön terveyttä tukevista ja vaarantavista tekijöistä. Siksi terveyden edistämisen ja ehkäisevien toimien resursointi Terveys 2015 -ohjelman suuntaisesti on äärimmäisen tärkeää.

Terveyden edistämisen keskus ry:n (Tekry) tuoreimman terveysbarometrin mukaan myönteinen suhtautuminen terveyden edistämisen merkitykseen on voimistunut sekä kunnissa että järjestöissä. Kaikkein tärkeimmiksi välineiksi terveyden edistämisessä tulevaisuudessa nähdään rakenteiden kehittäminen. Toisaalta meneillään olevat kuntien hallinnolliset uudistukset voivat entisestäänkin sekoittaa vastuita ja olla suurimpia esteitä terveyden edistämisen myönteiselle kehitykselle. Myös pienten kuntien äärimmilleen käytetyt voimavarat eivät anna mahdollisuuksia uusien toimintojen kehittämiseen ja käyttöön.

Taloudellinen eriarvoisuus on terveysbarometrin mukaan eriarvoisuutta myös terveyden osalta. Toisin sanoen sosioekonomiselta asemaltaan huonoimmassa asemassa olevilla on huonoimmat valmiudet hoitaa terveyttään. Vaikka sosioekonomisten terveyserojen kaventaminen on yksi Terveys 2015 -kansanterveysohjelman

tavoitteista, niin konkreettisia toimia ei kuntien taholta juurikaan ole tehty. Suurin osa hankkeista on varsin pienimuotoisia: monessa kunnassa ei terveyserojen kaventamiseen ole kiinnitetty lainkaan huomiota.

Keskeiseksi tulevaisuuden haasteeksi Terveysbarometri 2006 -kyselyn vastaajat nostivat lapset ja nuoret sekä maahanmuuttajat. Lasten terveyttä heikentää päihteiden käyttö (sekä lasten oma päihteiden käyttö, että perheessä ja lasten muussa ympäristössä ilmenevä päihteiden käyttö) sekä unen ja levon puute. Järjestöjen mahdollisuus toteuttaa terveyden edistämistä tukevia hankkeita olisi huomattavasti suurempi kuin niillä käytettävissä olevat määrärahat vuositasolla ovat. Myös monien kuntien mahdollisuudet panostaa terveydenedistämiseen ovat heikentyneet niiden taloustilanteen kiristymisen takia. Terveyden edistämishankkeet ovat kansantaloudellisesti erittäin kannattavia ja tuovat säästöjä mm. sairauspoissaolojen ja terveydenhuoltomenojen pienenemisen kautta. Esitämme määrärahan korottamista yhdellä miljoonalla eurolla siten, että osa rahasta suunnataan järjestöjen ja osa kuntien tekemään terveyden edistämistyöhön.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2007 talousarvioon momentille 33.53.50 lisäyksenä 1 000 000 euroa terveyden edistämiseen.

TAA 136/2006 vp — Heidi Hautala /vihr ym.

Helsingissä 22 päivänä syyskuuta 2006

Heidi Hautala /vihr
Tuija Brax /vihr
Jyrki Kasvi /vihr
Erkki Pulliainen /vihr
Oras Tynkkynen /vihr
Tarja Cronberg /vihr
Rosa Meriläinen /vihr

Johanna Sumuvuori /vihr
Osmo Soininvaara /vihr
Kirsi Ojansuu /vihr
Janina Andersson /vihr
Merikukka Forsius /vihr
Anni Sinnemäki /vihr
Ulla Anttila /vihr